

'Yeni Türkiye' Kavramının Mucidi

Numan Kurtulmuş*

Hasan Celâl Güzel Bey'i biz çok önceki yıllardan itibaren gıyaben tanıyoruz, biliyoruz. Ama Hasan Celâl Bey'le yakın tanışmamız 28 Şubat günlerinde oldu. Özellikle Fazilet Partisi İstanbul il başkanı olduktan sonraki süreçte belli toplantılarda 28 Şubat'a karşı mücadele ve direnmenin konuşulduğu yerlerde Hasan Celâl Güzel Bey'le beraber olduk. O süreç içerisinde hakikaten kendisini hem daha yakından tanımış olduk hem de çok sevdik. Hasan Celâl Bey yürekli bir şekilde herkesin kaçacak delik aradığı, herkesin bir sütünin ardında gizlenme ihtiyacı hissettiği bir dönemde, zaten hayatı boyunca en iyi yaptığı şeylerden birisi olan, Türkiye'deki mevcut vesayete karşı mücadeleyi açık bir şekilde, siyaset zemininde, demokratik usuller ve üsluplar içerisinde yapabilmeyi başarmış nadir insanlardan birisidir.

O süreçte darbeye cesaretle karşı çıktı. Zaten o karşı duruşu sonucudur ki, milletimiz de Hasan Celâl Güzel'i sanki soyadı Tank'mış gibi, "Tank Hasan" lakabıyla hatırlamış oldu. Bu süreçte darbeye karşı oluşu, darbeye demokratik bir şekilde karşı duruşuyla halkımız tarafından da yakından tanınmış oldu.

Anavatan Partisi döneminde, Başbakan Müsteşarlığı döneminde, Bakanlığı döneminde Hasan Celâl Bey'i yakından tanıma fırsatım olmadı. Dışarıdan takip ettim. Ama o dönemlerde zaten Hasan Celâl Güzel Bey'in bir devlet adamı vasfıyla hatta daha önceki dönemlerde, koalisyon hükümetleri döneminde de koalisyonun yapıştırıcı unsurlarından birisi olduğu biliniyor. Fevkalade büyük bir vukufiyetle devletin mekanizmalarının işlenmesi ve özellikle ta o zamanlarda başlayan Türkiye'nin vesayet kurumlarına karşı sivil siyasetin nasıl mücadele edeceğine ilişkin son derece donanımlı, hazırlıklı bir şekilde tavır aldığı da biliniyor.

Özellikle sivil ve askeri bürokrasinin içerisindeki vesayet odaklarını oluşturan çevrelere karşı hem uyanık davranması, hem de birlikte çalıştığı siyasetçileri başta rahmetli Özal olmak üzere, uyarması, onlara bir şekilde güç vermeye çalışmasıyla da Hasan Celâl Güzel o günlerden itibaren de zaten vesayete karşı olduğu bilinen birisi. Bizim yıllardır kullandığımız tabiriyle bürokratik oligarşiyi Türkiye'de en iyi anlamış, en iyi deşifre etmiş ve bürokratik oligarşiyle de nasıl mücadele edilebileceğini, devletin sivil erklerinin nasıl kullanılabileceğini en iyi anlamış olan isimlerden birisi. Bu anlamda hem siyasetçi kimliğiyle hem de bürokrat kimliğiyle Hasan Celâl Güzel'in Türkiye demokrasisine çok büyük katkıları oldu.

* * *

Hasan Celâl Güzel'in fikir dünyamıza ne tür katkısı oldu dersiniz herhalde söylenebilecek en önemli özelliği; "Yeni Türkiye" kavramının mucidi olmasıdır. Hasan Celâl Güzel bu özelliğiyle de tabiri caizse "Yeni Türkiye" kavramının patentine sahiptir diyebiliriz. Bunu hem tabir olarak ilk kullanan isimdir, hem de daha sonra oluşturduğu Yeni Türkiye dergisi ve sonra bunu Yeni Türkiye Stratejik Araştırmalar Merkezi şekline dönüştürmesiyle, Türkiye'nin siyasal, eko-

* * *

(*) Prof. Dr., AK Parti Genel Başkanvekili, İstanbul Milletvekili.

nomik, toplumsal ve kültürel alanlarda millet-devlet kaynaşmasının sağlandığı, millete rağmen devletin değil, milletle birlikte devletin yönetildiği kurum ve kuruluşların çağın gereklerine ayak uydurduğu bir Türkiye'nin nasıl inşa edileceğine dair hem kendi fikirlerini çok açık bir şekilde oluşturmuş hem de bu konuda düşünceleri olan insanların bir araya gelerek sempozyumlarda, panellerde, dergi çerçevesinde, Yeni Türkiye'nin farklı alanlarıyla ilgili görüşlerini geliştirmesine katkıda bulunmuştur.

Bu anlamda evet Türkiye'nin fikir hayatına da Hasan Celâl Güzel'in Yeni Türkiye üzerinden, dergisi ve stratejik araştırma merkezinin enstitüleri üzerinden önemli katkıları oldu. Son zamanlarında hastalığı ağırlaşmış olmasına rağmen, büyük bir coşkuyla Yeni Türkiye enstitüleri ile ilgili hangi araştırmaların ne şekilde yapılacağına ilişkin konuştuğumuz sohbetleri hatırlıyorum. Bu anlamda da evet Türkiye'nin fikir dünyasına ciddi katkıları olmuştur.

Bakanlığımız sırasında da Hasan Celâl Güzel'in projelerini desteklemeye gayret ettik.

Desteklenmeye değer devam eden projeleri de inşallah bundan sonraki süreçlerde de desteklenir. Tabi ki artık aramızda değil, Allah rahmet eylesin, ama kurduğu enstitünün-merkezin de sağlam bir şekilde ayakta durmasının temin edilmesi lazım. Başlamış olduğu araştırmaların, incelemelerin tamamlanması, yarım kalmaması lazım. Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezinin de bu şekilde devam etmesinin faydalı olacağı kanaatindeyim.

Eşi Ülker Hanımefendi tam tabiriyle umur görmüş, ufku geniş ve gerçekten fikriyatı ve istikameti son derece düzgün bir hanımefendi. İnşallah Hasan Celâl Güzel'in bıraktığı yerden daha da ileriye götürür diye ümit ederim.

* * *

Ayaş'ta kendisini bir kere ziyaret etme imkanım oldu. O günkü şartları itibarıyla Ayaş Hapishanesi köhne bir hapishaneydi.. Buna rağmen son derece neşeli, keyifli ve umutluydu. Türkiye'nin en zor dönemlerinden birisiydi o dönem. Son derece umut dolu bir görüşme oldu. Türkiye'nin geleceğine ilişkin son derece canlı bir şekilde siyaseti de takip ettiğini, yeni fikirler üretmekte son derece hassas ve mahir olduğunu da gördüm. Cezaevinde olmaktan dolayı herhangi bir moral bozukluğu veya ümit kırıklığı içerisinde değildi. Son derece canlı bir şekilde Türkiye'deki gelişmeleri takip etmekte ve geleceğe yönelik ümitli bir hazırlık içerisinde olduğunu gördüm. Zaten cezaevinden çıktıktan sonra kaldığı yerden devam etti çalışmalarına.

* * *

Hasan Celâl Güzel Bey'i çizgisi, fikriyatı ve kişiliğiyle önemseydiğim için hep takip ettim. İstanbul Fazilet Partisi il Başkanlığımdan itibaren başlayan süreçte Hasan Celâl Güzel Bey'inde beni bir şekilde izlediğini biliyordum. Çeşitli vesilelerle hem siyaset üzerinden hem farklı konular üzerinde tartışmalarımız, görüşmelerimiz oldu. Kendisiyle ilgili çok şey söyleyebilirim ama Hasan Celâl Güzel nihayetinde birikimiyle, müktesebatıyla, fikriyatıyla, duruşuyla Türkiye'de çok güzel bir örnek teşkil etti.

İsmiyle müsemmaydı, güzel bir insandı ve cesurdu. Hasan Celâl Güzel'i bir ziyaretimde zannediyorum Ayrancı'daydı, ofis olarak kullandığı bir yer vardı. Oradaki karşılaşmamızı hatırlıyorum... Yıllardır siyasetin içinde bulunmuş, yıllardır bakanlık yapmış, devlet yönetiminde, üst düzey bürokraside yer almış birisiydi ama son derece mütevazı diyebileceğimiz, hatta tabiri caizse Anadolu'daki bir avukatın bürosu olarak düşünebileceğimiz bir ofiste, çok sayıda kitabın arasında karşılaşmıştık kendisiyle. Kendi bürosu, çalışma ofisiydi orası. Çok zor şartlar içerisinde çalışmalarını sürdürüyordu. Zaten Hasan Celâl Güzel siyasette de bire bir halka

temasıyla bilinen, herkesi sarılıp kucaklaması öpmesiyle bilinen bir tad bıraktı, o halkın içinde bir kimseydi.

İnsanlar zaten Hasan Celâl güzeli çok sevdi, siyasetin üstünde bir sevgiydi bu, ama siyaset nihayetinde başka kompleks şartların oluşmasıyla ilgili bir şey. Halk onu her zaman bağrına basmıştı. O günkü şartlar içerisinde partisini ayakta tutabilecek bir imkana sahip olamadı. Bu anlamda evet lider bir kişiliği var. Ama en önemli özelliklerinden birisi de dürüstlüğüdür. Hatta kapısının üzerinde “*Bu kapıdan içeriye bırsızlar giremez*” yazısının asılı olduğu bilinirdi. Yani bu kadar devlet hizmeti görmüş olmasına rağmen, bu kadar imkanlarla karşılaşmış olmasına rağmen kendi yağıyla kavrulan bir kimseydi. Bu anlamda paraya, pula hiçbir şekilde itibar etmedi. Ve bu halini de son nefesine kadar korudu. Korumayı başardı ki, arkasından şimdi herkes bu özelliğini, gerçekten hayırla ve saygıyla anarak ifade ediyor.

28

* * *

Tarih elbette ‘keşke’ler üzerinden değerlendirilmez. Ama bugünden bakınca herhalde çok daha net görüyoruz ki; objektif şartlarla eğer Hasan Celâl Güzel, hem duruşuyla hem siyasetiyle hem fikriyatıyla, hem istikametiyle rahmetli Özal’dan sonra Anavatan Partisinin idaresini bir şekilde yönetebilseydi herhalde Anavatan Partisi bu kadar kısa bir süre içerisinde tefessüh etmezdi... Bu tabiri bilerek kullanıyorum; “tefessüh etmezdi” ve milletin kendisine bağlanmış olduğu onca büyük ümitleri de çöp tenekesine atmazdı. Hasan Celâl Güzel’in sadece fikri farklılığı yoktu, tarz ve tavır farklılığı da vardı. Ve nihayetinde Anavatan Partisi Özal ile başlayıp Hasan Celâl Güzel ile devam edebilecek o reformcu kimliğini kısa süre içerisinde kaybetti hem de halka birebir dokunan halkın içerisinde gelen ve talepleri birebir değerlendirebilen özelliğini kaybetti. Tabiri caizse adeta tuzu kurular partisi oldu, elitler partisi haline döndü. Halktan koptu. Halkın sesini

yitirdi. Ve böyle olunca da millet çoğunluğuyla arasındaki bağ kopmaya başladı. Bu durum kaçınılmaz sonu hızlandırdı. Dolayısıyla keşke diyemeyiz; öyle bir analiz şekli, değerlendirme yöntemi yok, ama en azından Hasan Celâl Güzel ANAP’ın yönetiminde olmuş olsaydı hem Anavatan Partisinin istikameti düzgün kalacak hem de ömrü daha uzun olacaktı... Ve belki de Türkiye siyasetinde bambaşka bir yol alış vuku bulacaktı, bunu müspet manada söylüyorum.

O süreçte bütün vesayet müesseselerini gayet iyi bilen ve onun karşısında durabilen bir kişinin, bir zihniyetin Anavatan Partisine hâkim olması bambaşka sonuçlar getirirdi. 28 Şubat yalakağına düşmüş bir Anavatan Partisini de karşımıza çıkamazdı. Ama Maalesef tersi oldu. Hatırlayınız, Anavatan Partisi’nin o günkü lideri Mesut Yılmaz “siyasi hayatıma mal olsa da imam-hatipleri kapatacağız” demişti, bu söz hafızalara kazınmıştır. Bir tarafta bunu diyen bir adam diğer tarafta imam-hatip okullarına başörtülü kızları sokmayan, o günün 28 Şubat’ının despotlarına karşı gidip kapıları zorla açtırarak kızları okutmaya çalışan bir Hasan Celâl Güzel... Herhalde bambaşka bir Türkiye olurdu. 28 Şubatçılar postallarını yalayacak siyasetçi bulamazdılar. Bu çok önemli bir tespittir ama kader başka bir şey tabii, insanların kaderi olduğu gibi toplumların da bir kaderi var. Toplulukların da kaderi var. Bu topluluklardan birisi de siyasi partilerdir. Siyasi partiler de kendilerinin sahip olduğu misyonu bir şekilde taşıyamadıkları zaman onların da akıbetleri, kaçınılmaz sonları geliyor maalesef.

* * *

Türkiye’de maalesef siyasete müdahale etme geleneği diyebileceğimiz ağır bir tecrübe birikimi var. 28 Şubat, aslında 1960 darbesinin devamıdır. 1971 muhtırasının devamıdır. 12 Eylül ihtilalinin devamıdır. Hatta bugünden baktığımızda, 28 Şubat bu genel izleğin içinde, 15 Temmuz 2016’nın da hazırlayıcı unsuruymuş, şimdi daha net görüyoruz.

Bunların hepsini bir anlam bağı içerisinde değerlendirmek, görmek lazım. Peki bu ortak bağlama dair ana fikir ne? Bütün bu darbelerin arkasındaki ana fikir ne? Millet'in gücünü, millet'in egemenliğini kullanma gücünü, bir şekilde kırmak, imha etmek, ana fikir bu... Millet adına karar veren bir takım odakların siyasi fikirlerinin millete zorla empoze edilmesi meselesidir ana fikir. Yani tabiri caizse demokrasinin aslı olan millet'in, kayıtsız şartsız sahip olduğu söylenen egemenliğinin hiç sayılmasıdır.

Hasan Celâl Güzel Bey, gür sesiyle devlet millet yüzleşmesini gerçekleştiriyordu. 28 Şubat'ta yine bu darbe süreçlerinin hepsinin foyasını ortaya çıkartan bir şifre vardır. Bunu unutmamak lazım. Dönemin Başbakanı Sayın Ecevit, başörtülü milletvekili Merve Kavakçı'nın parlamentodan dışarı atılması sırasında söylediği bir söz: "Bu kadına haddini bildirin". Şimdi 28 Şubat da, 1960 darbesi de, 12 Mart da, millete haddini bildirme operasyonudur. Yani siz kim oluyorsunuz da memleketi yönetmeye kalkıyorsunuz... Haddinizi bilin, demek bu... Yoksa mesele sadece bir metrekarelik başörtüsü meselesi değildir. Ya da mesele sadece imam-hatip liselerinde okuyan öğrencilerin üniversitelere gelip tahsil görmeleri de değildir. Mesele ne katsayı meselesiydi ne başörtüsü meselesiydi... Anadolu çocuklarının toplumun büyük kesimlerini oluşturan halk kitlelerinin artık yukarıya doğru toplumsal hareketliliğin sonucu olarak Türkiye'yi yönetebilme becerisini elde etmelerine karşı duyulan nefret ve

kindi... Hasan Celâl Güzel'in karşı çıktığı da buydu. Milli iradenin katledilmesine karşı çıkıyordu o. Millet'in haddini bilmemesi, millet çocuklarının haddini aşması meselesiydi elitleri endişelendiren. Aynı şey 2016'daki 15 Temmuz'da da karşımıza çıktı. Millet artık demokratik yoların tamamını kullanarak çok güçlü bir şekilde Türkiye'yi yönetmeye başlamıştı. Millet iradesi her alanda etkin ve hâkim olmaya başlayınca bu zadegan devreye girdi... Bu darbelerin her birisinin arkasında da yabancı irade vardır. Hasan Celâl Güzel Bey bunu gayet iyi biliyordu, devlet adamı tecrübesiyle bu dış bağlantıları görebilen bir kimseydi. Evet içerde kullanılan bir takım taşeronlar vardı. FETÖ yapılanması da böyleydi nitekim. Sonuçta bunların her birisi dışardan aldıkları onaylarla, dışardan aldıkları cesaretlerle, dışardan aldıkları talimatlarla, gayrı milli amaçları gerçekleştirmek için düğmeye basmış hain insanlardır. İçerdeki taşeronlarla bu işler yapılmış ama sonuçta her birisinde de millete had bildirilmeye çalışılmıştır. Bugünden baktığımızda daha net görüyoruz; 28 Şubat, 12 Eylül'ün devamı, 15 Temmuz'un da öncüsüdür.

Biz gayrı milli hıyanet çetelerine cesaretle karşı koyuşuyla tanıdık Hasan Celâl Güzel Bey'i... Allah rahmet eylesin, mekanı cennet olsun... Hacı Bayram Veli Camiinde kılınan cenaze namazına milletimizin akın etmesi de millet'in gönlündeki yerin nişanesidir. İsmiyle müsemmaydı, güzeldi ve cesurdu, Allah mağfiret eylesin, mekanı cennet olsun...